

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

ชนิษฐา อินนวล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชนิษฐา อินนวล. (2554). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร : งานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. คณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ดร.สุชาติ ใจภักดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ เอกอุพาร(แนวทาง
พัฒนา / การบริหารวิชาการ / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก 2) เพื่อศึกษาปัญหาการ
บริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน
จังหวัดตาก 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 99 คน และครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 126 คน
และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
ด้านการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการ และด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก
ส่วนด้านกรณีพิเศษภายในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และ
ด้านกรณีพิเศษภายใน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้
และด้านการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย
3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก

3.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรพบแนวทางพัฒนาที่สำคัญได้แก่ ให้นักลากรภายในโรงเรียนได้ศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เข้าใจ โดยผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ รวมทั้งมีการอบรม ศึกษา ค้นคว้า และไปศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษากับโรงเรียนที่เป็นแกนนำและประสบผลสำเร็จ

3.2 ด้านการจัดประสบการณ์ พบแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการสอนในระดับปฐมวัย เพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็น และความต้องการของชุมชน

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการผลิตสื่อในด้านต่าง ๆ เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การเสริมความคิด โดยให้ข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อ และสื่อต้องใช้ประโยชน์ได้มาก มีความคงทนแข็งแรง

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการพบแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การประเมินพัฒนาการของเด็ก ควรประเมินให้ครบทุกด้าน โดยการสังเกตพฤติกรรมตามเกณฑ์ประเมิน และมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.5 ด้านการนิเทศภายใน พบแนวทางพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานวิชาการมีการประชุมเพื่อจัดทำแผนหรือปฏิทินการนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของโรงเรียนอย่างชัดเจน

CHANISSADA INNUAL. (2011). GUIDELINES TO DEVELOP ACADEMIC
ADMINISTRATION OF CHILD DEVELOPMENT CENTER UNDER
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN BORDER DISTRICTS,
TAK PROVINCE. THESIS MASTER OF EDUCATION (EDUCATIONAL
ADMINISTRATION) : KAMPHAENG PHET : COOPERATION IN GRADUATE
STUDIES MANAGEMENT, INSTITUTE OF RESEARCH AND
DEVELOPMENT INSTITUTE OF RAJAPHAT UNIVERSITY. THESIS
ADVISORS : DR. SUCHART CHAIPAKDI, ASST. PROF. PAIROJ EKURAL.
(GUIDELINE TO DEVELOPMENT, ACADEMIC ADMINISTRATION, CHILD
DEVELOPMENT CENTER, SUBDISTRICTADMINISTRATION ORGANIZATION

The purposes of this research were 1) to study the condition of academic administration of child development centre under sub-district administrative organizations in border districts, Tak province, 2) to study problem of academic administration of child development centre under sub-district administrative organizations in border districts, Tak province, 3) to study the guideline to develop academic administration of child development centre under sub-district administrative organizations in border districts, Tak province.

The samples of the study consisted of 99 heads of child development center, 126 child care teachers and 17 experts. The research instruments were questionnaire and interview. The data was analyzed using frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The findings were as follows:

1. The condition of academic administration of child development center, as a whole had an average mean. When considering each aspect, it was found that experience based learning, curriculum and curriculum administration, growth measurement and evaluation and instruction media, were at a high level but internal supervision was at the average level.

2. The problems of academic administration of child development center, as a whole had an average mean. When considering each aspect, it was found that

curriculum and curriculum administration, instruction media and internal supervision were at the average level, but growth measurement and evaluation was at a low level.

3. Guideline to develop academic administration of child development centre under sub-district administration organizations in border districts, Tak province were as follows:

3.1 The teachers of the center should study the school curriculum, participate in seminar and observe the academic administration of the successful model school.

3.2 The children's parents and local community should have an opportunity to join in administrating the experience based learning such as curriculum analysis, learning management and instruction planning.

3.3 The administrators should support the media creation in various aspects such as money, material, equipments, idea and advice. The created media should be much utilized and durable.

3.4 The growth development assessment should be done in all aspects according to the assessment criteria and its result should be recorded.

3.5 The administrator and the head of academic section should have a meeting so as to set plan or create the internal supervision calendar of the child development centre.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.สุชาติ ใจภักดี ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ เอกอุฬาร กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหาร หัวหน้ากอง / ฝ่ายการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน ที่กรุณาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาในพระคุณของ บิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จ

ชนิษฐา อินนวล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	8
การบริหารงานวิชาการ.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	76
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	85
ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	93
ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	101
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	129
ภาคผนวก ก ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับจุดประสงค์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	130
ภาคผนวก ข แบบสอบถามและแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	139
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	156
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	158
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	77
2 แสดงกลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก.....	78
3 แสดงจำนวนประชากรของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2551 โดยแบ่งตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	83
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก โดยภาพรวม.....	85
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	86
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	88
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	89
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการ.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านการนิเทศภายใน.....	92
10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก โดยภาพรวม.....	93
11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	94
12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	96
13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	98
14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดนจังหวัดตาก ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการ.....	99
15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านการนิเทศภายใน.....	100
16 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	103
18 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	105
19 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตาก ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการ.....	107
20 แสดงแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชายแดน จังหวัดตากด้านการนิเทศภายใน.....	108

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์